

Dz.U. 2017 poz. 679**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 10 marca 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo dewizowe

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 i 1579) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 826), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1036),
- 2) ustawą z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o statystyce publicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 855),
- 3) ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893),
- 4) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379),
- 5) ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 9 marca 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) odnośnika nr 1 oraz art. 39 ustawy z dnia 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1036), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniającą dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylającą dyrektywę 2000/46/WE (Dz. Urz. UE L 267 z 10.10.2009, str. 7).”

„Art. 39. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 35, który wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

- 2) art. 10 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o statystyce publicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 855), który stanowi:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 23 i art. 9, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.”;

- 3) art. 71 i art. 77 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893), które stanowią:

„Art. 71. Wnioski złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie:

- 1) art. 10 ust. 1 i art. 49 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2,
- 3) art. 35 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8,
- 4) art. 75ab ust. 1 i art. 83a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9,
- 5) art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 13,
- 6) art. 16 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 15,

- 7) art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 16,
- 8) art. 16 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 18,
- 9) art. 12 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 19,
- 10) art. 16 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 20,
- 11) art. 19 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 21,
- 12) art. 39g ust. 4 ustawy zmienianej w art. 22,
- 13) art. 24 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 23,
- 14) art. 14 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 24,
- 15) art. 95a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 25,
- 16) art. 17 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 26,
- 17) art. 48 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 28,
- 18) art. 28 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 29,
- 19) art. 17 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 30,
- 20) art. 22 ust. 3 i art. 31 ust. 10b ustawy zmienianej w art. 31,
- 21) art. 57 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 32,
- 22) art. 26 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 33,
- 23) art. 26 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 34,
- 24) art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 35,
- 25) art. 10 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 36,
- 26) art. 6 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 40,
- 27) art. 21 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 42,
- 28) art. 10 ust. 1 i art. 20 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 43,
- 29) art. 35 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 1a ustawy zmienianej w art. 44,
- 30) art. 6 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 45,
- 31) art. 4 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 47,
- 32) art. 49 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 56 ust. 1, art. 57 ust. 1, art. 62a ust. 1 i art. 81 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 48,
- 33) art. 28 ust. 4, art. 85 ust. 4 i art. 115 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 51,
- 34) art. 19 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 52,
- 35) art. 20 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 53,
- 36) art. 76 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 55,
- 37) art. 122 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 56,
- 38) art. 50 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 57

– uznaje się za wnioski złożone zgodnie z wymogami ustaw wymienionych w pkt 1–38 w brzmieniu dotychczasowym.”

„Art. 77. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 pkt 1 i 2, art. 22 pkt 1, art. 27 oraz art. 58 pkt 1, które wchodzi w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 4) art. 260 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379), który stanowi:

„Art. 260. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1, art. 4 pkt 1 i pkt 11 lit. c i d, lit. e w zakresie § 12 i 13 oraz lit. f, art. 11, art. 13, art. 27, art. 38 pkt 39 lit. a tiret drugie, pkt 65 lit. a, pkt 68 lit. a w zakresie pkt 1, pkt 76 lit. b tiret drugie, art. 119, art. 148, art. 160 ust. 2 i 3, art. 162 ust. 1 pkt 1, art. 164, art. 165 ust. 1, 2 i 6, art. 178, art. 190 ust. 1, art. 201 ust. 1 i art. 259 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 150, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
- 2a) art. 112 pkt 2–4, które wchodzi w życie z dniem 27 lutego 2017 r.;

- 3) art. 4 pkt 12, art. 163 pkt 3, art. 168, art. 172 pkt 6 oraz art. 192 ust. 1–4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 149a, który wchodzi w życie z dniem 4 czerwca 2018 r.”;
- 5) art. 134 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), który stanowi:
„Art. 134. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem:
  - 1) art. 14 pkt 19 i pkt 32 w zakresie uchylecia art. 69a ust. 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
  - 2) art. 97–99, art. 100 ust. 2, art. 114 ust. 2 i art. 116, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
  - 3) art. 19 pkt 32, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
  - 4) art. 95, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2016 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 10 marca 2017 r. (poz. 679)

USTAWA

z dnia 27 lipca 2002 r.

Prawo dewizowe

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa obrót dewizowy z zagranicą oraz obrót wartościami dewizowymi w kraju, a także działalność gospodarczą w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwa w ich kupnie i sprzedaży.

Art. 2. 1. W rozumieniu ustawy:

- 1) rezydentami są:
  - a) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w kraju oraz osoby prawne mające siedzibę w kraju, a także inne podmioty mające siedzibę w kraju, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez nierezydentów,
  - b) polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne polskie przedstawicielstwa oraz misje specjalne, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych;
- 2) nierezydentami są:
  - a) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą oraz osoby prawne mające siedzibę za granicą, a także inne podmioty mające siedzibę za granicą, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; nierezydentami są również znajdujące się za granicą oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów,
  - b) obce przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne obce przedstawicielstwa oraz misje specjalne i organizacje międzynarodowe, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych;
- 3) nierezydentami z krajów trzecich są osoby fizyczne, osoby prawne oraz inne podmioty, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w krajach trzecich; nierezydentami z krajów trzecich są również znajdujące się w tych krajach oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów lub nierezydentów z innych krajów;
- 4) krajem jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) krajami trzecimi są państwa niebędące państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a także ich terytoria zależne, autonomiczne i stowarzyszone oraz terytoria zależne, autonomiczne i stowarzyszone państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 6) krajowymi środkami płatniczymi są waluta polska oraz papiery wartościowe i inne dokumenty, pełniące funkcję środka płatniczego, wystawione w walucie polskiej;
- 7) walutą polską są znaki pieniężne (banknoty i monety) będące w kraju prawnym środkiem płatniczym, a także wycofane z obiegu, lecz podlegające wymianie;
- 8) wartościami dewizowymi są zagraniczne środki płatnicze oraz złoto dewizowe i platyna dewizowa;
- 9) zagranicznymi środkami płatniczymi są waluty obce i dewizy;
- 10) walutami obcymi są znaki pieniężne (banknoty i monety) będące poza krajem prawnym środkiem płatniczym, a także wycofane z obiegu, lecz podlegające wymianie; na równi z walutami obcymi traktuje się wymienialne rozrachunkowe jednostki pieniężne stosowane w rozliczeniach międzynarodowych, w szczególności jednostkę rozrachunkową Międzynarodowego Funduszu Walutowego (SDR);
- 11) walutami wymienialnymi są waluty obce państw spełniających wymagania art. VIII statutu Międzynarodowego Funduszu Walutowego;

- 12) dewizami są papiery wartościowe i inne dokumenty pełniące funkcję środka płatniczego, wystawione w walutach obcych;
- 13) złotem dewizowym i platyną dewizową jest złoto i platyna w stanie nieprzerobionym oraz w postaci sztab, monet bitych po 1850 r., a także półfabrykatów, z wyjątkiem stosowanych w technice dentystycznej; złotem dewizowym i platyną dewizową są również przedmioty ze złota i platyny zazwyczaj niewytwarzane z tych kruszców;
- 14) papierami wartościowymi są papiery wartościowe udziałowe, w szczególności akcje i prawa poboru nowych akcji oraz papiery wartościowe dłużne, w szczególności obligacje, wyemitowane lub wystawione na podstawie przepisów państwa, w którym emitent lub wystawca ma swoją siedzibę albo w którym dokonano ich emisji lub wystawienia;
- 15) jednostkami uczestnictwa w funduszu zbiorowego inwestowania są nabywane przez uczestników funduszu tytuły do udziału w jego aktywach, które zgodnie z odrębnymi przepisami lub na żądanie uczestnika funduszu są odkupywane lub umarzane przez fundusz z jego aktywów, na wcześniej określonych warunkach;
- 16) obrotem dewizowym jest obrót dewizowy z zagranicą oraz obrót wartościami dewizowymi w kraju;
- 17) obrotem dewizowym z zagranicą jest:
  - a) zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej, powodującej lub mogącej powodować dokonywanie między rezydentem i nierezydentem rozliczeń pieniężnych lub przeniesienie między rezydentem i nierezydentem własności wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, a także wykonywanie takich umów lub czynności,
  - b) zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej, powodującej lub mogącej powodować przeniesienie między rezydentami rzeczy lub prawa, których nabycie nastąpiło w obrocie dewizowym z zagranicą, a także wykonywanie takich umów,
  - c) dokonywanie wywozu, przekazywanie oraz wysyłanie za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, a także dokonywanie ich przywozu, przekazywanie oraz nadsyłanie z zagranicy do kraju;
- 18) obrotem wartościami dewizowymi w kraju jest zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej powodującej lub mogącej powodować dokonywanie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami rozliczeń w walutach obcych albo przeniesienie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami własności wartości dewizowych, a także wykonywanie takich umów lub czynności;
- 19) działalnością kantorową jest regulowana działalność gospodarcza polegająca na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży;
- 19a) działalnością gospodarczą, w przypadku wykonywania jej:
  - a) w kraju – jest działalność gospodarcza w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460),
  - b) za granicą – jest działalność gospodarcza w rozumieniu przepisów państwa, w którym jest ona wykonywana;
- 20) uprawnionym bankiem jest:
  - a) bank mający siedzibę w kraju, który zgodnie z określonym w statucie przedmiotem działalności jest uprawniony do wykonywania czynności bankowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, 1948, 1997 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 85),
  - b) utworzony w kraju oddział banku zagranicznego, który zgodnie z określonym w zezwoleniu na jego utworzenie przedmiotem działalności, jest uprawniony do wykonywania czynności bankowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy wymienionej w lit. a,
  - c) utworzony w kraju oddział instytucji kredytowej, która jest uprawniona do wykonywania w państwie macierzystym czynności objętych czynnością bankową, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy wymienionej w lit. a.
  - 1a. Rezydenta będącego osobą fizyczną, wykonującego za granicą działalność gospodarczą, traktuje się w zakresie czynności związanych z tą działalnością jak nierezydenta. Nierezydenta będącego osobą fizyczną, wykonującego w kraju działalność gospodarczą, traktuje się w zakresie czynności związanych z tą działalnością jak rezydenta.
  2. Kraje trzecie należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju traktuje się na równi z państwami członkowskimi Unii Europejskiej.
  - 2a. Terytorium zależne, autonomiczne lub stowarzyszone państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub kraju trzeciego należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju traktuje się na równi z tym państwem lub z tym krajem, jeżeli z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych wynika takie traktowanie w zakresie objętym ustawą.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o równowartości danej kwoty wyrażonej w euro, należy przez to rozumieć jej równowartość wyrażoną w walucie polskiej, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro, lub jej równowartość wyrażoną w innej walucie, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro oraz średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dokonanie czynności.

Art. 3. 1. Dokonywanie obrotu dewizowego jest dozwolone, z zastrzeżeniem ograniczeń:

- 1) określonych w art. 9, w zakresie których nie udzielono zezwoleń dewizowych, o których mowa w art. 5;
- 2) wprowadzonych na podstawie art. 10.

2. Ograniczeń określonych w art. 9 oraz wprowadzonych na podstawie art. 10 nie stosuje się do obrotu dewizowego, o ile jedną z jego stron jest:

- 1)¹⁾ Skarb Państwa, w zakresie, w jakim jest reprezentowany przez ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych;
- 2) Narodowy Bank Polski;
- 3) organ władzy publicznej podejmujący czynności w postępowaniu karnym, cywilnym lub administracyjnym, w tym zabezpieczającym lub egzekucyjnym.

3.²⁾ Ograniczeń określonych w art. 9 nie stosuje się do obrotu dewizowego dokonywanego z udziałem banków, instytucji płatniczych, instytucji pieniądza elektronicznego, biur usług płatniczych lub innych podmiotów mających siedzibę w kraju, w zakresie działalności podlegającej nadzorom: bankowemu, ubezpieczeniowemu, emerytalnemu, nad instytucjami płatniczymi, instytucjami pieniądza elektronicznego, biurami usług płatniczych lub nad rynkiem kapitałowym, prowadzonej przez te podmioty na rachunek własny lub rachunek osób trzecich uprawnionych na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego do dokonania obrotu dewizowego podlegającego tym ograniczeniom.

4. Swoboda obrotu dewizowego z zagranicą wynikająca z ustawy nie narusza ograniczeń w jego dokonywaniu wynikających z innych ustaw.

5. Dokonywanie obrotu dewizowego odbywa się z uwzględnieniem obowiązków określonych w ustawie, o ile z przepisów wydanych na jej podstawie, zezwolenia dewizowego lub przepisów dotyczących organów lub podmiotów wymienionych w ust. 2 i 3 nie wynikają odrębne obowiązki.

Art. 4. Prezes Narodowego Banku Polskiego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, wykaz walut, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11.

Rozdział 2

Odstępowanie od ograniczeń i obowiązków określonych w ustawie

Art. 5. Dozwolone jest odstępowanie od ograniczeń określonych w art. 9 oraz obowiązków określonych w art. 18 i art. 25 ust. 1, na podstawie ogólnego albo indywidualnego zezwolenia dewizowego, w zakresie i na warunkach określonych w takim zezwoleniu.

Art. 6. 1. Zezwoleń dewizowych udziela się, jeżeli nie zagraża to interesowi publicznemu lub międzynarodowym zobowiązaniom wiążącym Rzeczpospolitą Polską.

2. (uchylony)

3. Z zezwolenia dewizowego, udzielonego na zawarcie umowy lub dokonanie rozliczenia, mogą korzystać wszystkie strony tej umowy lub rozliczenia.

4. Udzielone spółce zezwolenie dewizowe nie przechodzi na spółkę przejmującą lub spółkę nowo zawiązaną, gdy spółka, która otrzymała zezwolenie, została przejęta przez inną spółkę lub wraz z inną spółką albo spółkami zawiąże nową spółkę.

Art. 7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela, w drodze rozporządzenia, ogólnych zezwoleń dewizowych. Zezwolenia takie mogą dotyczyć wszystkich lub rodzajowo określonej kategorii podmiotów oraz wszystkich lub rodzajowo określonych czynności.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 39 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1036), która weszła w życie z dniem 7 października 2013 r.

Art. 8. 1. Indywidualne zezwolenie dewizowe jest wymagane na odstąpienie od ograniczenia lub obowiązku, o których mowa w art. 5, w zakresie których nie udzielono ogólnego zezwolenia dewizowego albo udzielono takiego zezwolenia, ale na innych warunkach niż te, na których ma nastąpić odstąpienie.

2. Sprawy związane z udzielaniem indywidualnych zezwoleń dewizowych są rozstrzygane przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego w drodze decyzji administracyjnej, z uwzględnieniem ust. 4 i 5.

3. Do decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego wydanych w sprawach, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579 i 2138).

4. Prezes Narodowego Banku Polskiego może uchylić udzielone zezwolenie, jeżeli korzystanie z niego odbywa się wbrew określonym w tym zezwoleniu warunkom.

5. Prezes Narodowego Banku Polskiego może upoważnić do załatwiania spraw, o których mowa w ust. 2, wyłącznie dyrektorów departamentów Centrali Narodowego Banku Polskiego oraz dyrektorów oddziałów Narodowego Banku Polskiego lub jednostek równorzędnych.

Rozdział 3

Ograniczenia w dokonywaniu obrotu dewizowego z zagranicą oraz obrotu wartościami dewizowymi w kraju

Art. 9. Ograniczeniom podlega:

- 1) (uchylony)
- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)
- 4) wywóz, wysyłanie oraz przekazywanie przez rezydentów do krajów trzecich krajowych lub zagranicznych środków płatniczych, z przeznaczeniem na podjęcie lub rozszerzenie w tych krajach działalności gospodarczej, w tym na nabycie nieruchomości na potrzeby tej działalności, z wyjątkiem przekazywania do krajów trzecich krajowych lub zagranicznych środków płatniczych na pokrycie kosztów działalności polegającej na bezpośrednim świadczeniu usług w wykonaniu zawartej umowy lub promocji i reklamie działalności gospodarczej prowadzonej przez rezydenta w kraju;
- 5) zbywanie w kraju przez nierezydentów z krajów trzecich, a także przez organizacje międzynarodowe, do których nie należy Rzeczpospolita Polska, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów:
  - a) papierów wartościowych dłużnych o terminie wykupu krótszym niż rok, z wyjątkiem nabytych w kraju,
  - b) wierzytelności i innych praw, których wykonywanie następuje poprzez dokonywanie rozliczeń pieniężnych, z wyjątkiem nabytych w kraju lub powstałych w obrocie z rezydentami w zakresie niewymagającym zezwolenia dewizowego;
- 6) (uchylony)
- 7) nabywanie przez rezydentów, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów:
  - a) (uchylona)
  - b) udziałów i akcji w spółkach mających siedzibę w krajach trzecich, a także obejmowanie udziałów i akcji w takich spółkach,
  - c) jednostek uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania mających siedzibę w krajach trzecich,
  - d) papierów wartościowych dłużnych wyemitowanych bądź wystawionych przez nierezydentów z krajów trzecich,
  - e) wartości dewizowych zbywanych przez nierezydentów z krajów trzecich, w zamian za inne wartości dewizowe lub krajowe środki płatnicze,
  - f) wierzytelności i innych praw, których wykonywanie następuje poprzez dokonywanie rozliczeń pieniężnych, zbywanych przez nierezydentów z krajów trzecich;
- 8) zbywanie przez rezydentów, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów, w krajach trzecich:
  - a) papierów wartościowych dłużnych o terminie wykupu krótszym niż rok, z wyjątkiem nabytych w tych krajach na podstawie zezwolenia dewizowego,
  - b) wierzytelności i innych praw, których wykonywanie następuje poprzez dokonywanie rozliczeń pieniężnych, z wyjątkiem nabytych w tych krajach na podstawie zezwolenia dewizowego lub powstałych w obrocie z nierezydentami z krajów trzecich w zakresie niewymagającym zezwolenia dewizowego;

- 9) otwieranie przez rezydentów, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów, rachunków w bankach i oddziałach banków, mających siedzibę w krajach trzecich, z wyjątkiem ich otwierania w czasie pobytu w tych krajach, a także w związku z działalnością określoną w pkt 4, z zastrzeżeniem nieutrzymywania takich rachunków dłużej niż 2 miesiące od zakończenia pobytu lub działalności;
- 10) (uchylony)
- 11) (uchylony)
- 12) (uchylony)
- 13) (uchylony)
- 14) dokonywanie przez rezydentów i nierezydentów z krajów trzecich rozliczeń pieniężnych w wykonaniu czynności określonych w pkt 5 i 7-9, z wyłączeniem czynności, których dokonywanie nie wymaga zezwolenia dewizowego.
- 15) (uchylony)

Art. 10. 1. W zakresie obrotu dewizowego z zagranicą mogą być wprowadzane szczególne ograniczenia, o ile są one niezbędne w celu:

- 1) wykonania decyzji organów organizacji międzynarodowych, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska;
- 2) zapewnienia porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego;
- 3) zapewnienia równowagi bilansu płatniczego, w razie ogólnej jego nierównowagi lub nagłego załamania albo powstałego w tym zakresie zagrożenia;
- 4) zapewnienia stabilności waluty polskiej, w razie nagłych wahań jej kursu albo powstałego w tym zakresie zagrożenia.

2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wprowadzać ograniczenia w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Polityki Pieniężnej, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzać ograniczenia w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4. Ograniczenia takie mogą obowiązywać do czasu przezwyciężenia powstałych trudności z bilansem płatniczym lub stabilnością waluty polskiej lub ustania powstałego w tym zakresie zagrożenia, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia ich wejścia w życie, z zastrzeżeniem art. 62.

Rozdział 4

Działalność kantorowa

Art. 11. 1. Działalność kantorowa jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru działalności kantorowej, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Przepisów o działalności kantorowej nie stosuje się do banków, oddziałów banków zagranicznych oraz do instytucji kredytowych i oddziałów instytucji kredytowych.

Art. 12. Działalność kantorową może wykonywać osoba fizyczna, która nie została prawomocnie skazana za przestępstwo skarbowe albo za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, a także osoba prawna oraz spółka niemająca osobowości prawnej, której żaden odpowiednio członek władz lub wspólnik nie został skazany za takie przestępstwo.

Art. 13. 1. Czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem działalności kantorowej mogą być wykonywane tylko przez osoby, które nie zostały skazane prawomocnie za przestępstwa określone w art. 12 i które posiadają fachowe przygotowanie do wykonywania tych czynności.

2. Za fachowe przygotowanie uznaje się:

- 1) ukończenie kursu obejmującego prawne i praktyczne zagadnienia związane z prowadzeniem działalności kantorowej, udokumentowane świadectwem, lub
- 2) pracę w banku, w okresie co najmniej rocznym, na stanowisku bezpośrednio związanym z obsługą transakcji walutowych, udokumentowaną świadectwem pracy, oraz znajomość przepisów ustawy regulujących działalność kantorową, potwierdzoną złożonym oświadczeniem.

Art. 14. 1. Przedsiębiorca, który wykonuje działalność kantorową, jest obowiązany zapewnić:

- 1) prowadzenie na bieżąco, w sposób trwały i ciągły oraz zgodny z przepisami, ewidencji wszystkich operacji powodujących zmianę stanu wartości dewizowych i waluty polskiej;
- 2) prowadzenie, w godzinach działalności kantoru, ciągłego kupna i sprzedaży wartości dewizowych, będących przedmiotem obrotu;
- 3) wydawanie, w sposób zgodny z przepisami, dowodów kupna i sprzedaży, imiennych lub na okaziciela, przy każdej umowie kupna lub sprzedaży wartości dewizowych, będących przedmiotem obrotu;
- 4) lokal i jego wyposażenie spełniające warunki techniczne i organizacyjne niezbędne do bezpiecznego i prawidłowego wykonywania czynności bezpośrednio związanych z działalnością kantorową.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany uzyskiwać, z upływem każdego roku działalności, zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa, o których mowa w art. 12.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w art. 13 ust. 1.

Art. 15. Sprzedaż wartości dewizowych, kupionych w ramach działalności kantorowej, może być dokonywana po wprowadzeniu tych wartości do ewidencji, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, na podstawie wpisu określającego datę realizacji transakcji.

Art. 16. 1. Organem prowadzącym rejestr jest Prezes Narodowego Banku Polskiego.

2. Rejestr może być prowadzony w systemie informatycznym.

3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może określić, w drodze zarządzenia, sposób prowadzenia rejestru, wzór rejestru oraz tryb dokonywania wpisów do rejestru.

Art. 17. 1. Wpisu do rejestru dokonuje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy, zawierającego następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania;
- 2)³⁾ numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) siedziby oraz adresy jednostek, w których będzie wykonywana działalność kantorowa;
- 5) oznaczenie zakresu działalności kantorowej wykonywanej przez przedsiębiorcę w poszczególnych jednostkach;
- 6) podpis przedsiębiorcy oraz oznaczenie daty i miejsca składania wniosku.

2. Wraz z wnioskiem przedsiębiorca składa pisemne oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są i spełniam szczególne warunki wykonywania działalności kantorowej określone w rozdziale 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe.

Oświadczam także, że posiadam aktualne zaświadczenia o niekaralności i dokumenty potwierdzające kwalifikacje wymagane przepisami ustawy, o której mowa w pkt 2.”

3. Oświadczenie powinno również zawierać:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania;
- 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o dokonanie wpisu w rejestrze działalności kantorowej, uwzględniając zakres wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 26 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1893), która weszła w życie z dniem 19 maja 2016 r.

Art. 17a. 1. Wpisowi do rejestru podlegają dane określone w art. 17 ust. 1 pkt 1–5, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest inny niż adres siedziby.

2. Wpisem do rejestru jest również wykreślenie albo zmiana wpisu.

Art. 17b. Przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie organ prowadzący rejestr o podjęciu działalności kantorowej, a w razie zaprzestania jej wykonywania, złożyć wniosek o wykreślenie z rejestru, w terminie 7 dni, licząc odpowiednio od dnia podjęcia działalności kantorowej lub zaprzestania jej wykonywania.

Art. 17c. 1. Przedsiębiorca może zawiesić, na okres nie dłuższy niż 2 lata, wykonywanie działalności kantorowej. W przypadku zawieszenia wykonywania działalności kantorowej na okres krótszy niż 2 lata, przedsiębiorca może przedłużyć ten okres łącznie do 2 lat.

2. O zawieszeniu wykonywania działalności kantorowej, przedłużeniu zawieszenia oraz o wznowieniu jej wykonywania przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie organ prowadzący rejestr w terminie 7 dni, licząc od dnia zawieszenia, przedłużenia zawieszenia lub wznowienia wykonywania działalności kantorowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zawieszania przez przedsiębiorcę wykonywania działalności kantorowej w poszczególnych jednostkach.

4. W przypadku niewznowienia przez przedsiębiorcę wykonywania działalności kantorowej lub niewznowienia jej wykonywania w poszczególnych jednostkach, organ prowadzący rejestr, po upływie okresu zawieszenia, odpowiednio z urzędu:

- 1) wykreśla, w drodze decyzji, wpis przedsiębiorcy w rejestrze albo
- 2) dokonuje zmiany wpisu w zakresie określenia jednostek, w których jest wykonywana działalność kantorowa.

Art. 17d. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne wyposażenie lokalu przeznaczonego do wykonywania działalności kantorowej, a także sposób prowadzenia ewidencji i wydawania dowodów kupna i sprzedaży wartości dewizowych, mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w zakresie wykonywania tej działalności.

Art. 17e. W sprawach dotyczących wpisu do rejestru, nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, Prezes Narodowego Banku Polskiego stosuje przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 17f. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do działalności kantorowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Rozdział 5

Obowiązki związane z wywozem za granicę i przywozem do kraju wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych

Art. 18. Rezydenci i nierezydenci przekraczający granicę państwową są obowiązani zgłaszać, w formie pisemnej, organom celnym lub organom Straży Granicznej, przywóz do kraju oraz wywóz za granicę złota dewizowego lub platyny dewizowej, bez względu na ilość, a także krajowych lub zagranicznych środków płatniczych, jeżeli ich wartość przekracza łącznie równowartość 10 000 euro. Nie stanowi wykonania obowiązku zgłoszenia podanie w zgłoszeniu nieprawdziwych danych.

Art. 19. (uchylony)

Art. 20. 1. Rezydenci i nierezydenci są obowiązani przedstawiać organom celnym lub organom Straży Granicznej, na ich żądanie, przywożone do kraju lub wywożone za granicę wartości dewizowe oraz krajowe środki płatnicze.

2.⁴⁾ Organy celne oraz organy Straży Granicznej mogą, w celu sprawdzenia, czy przywóz do kraju wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych oraz ich wywóz za granicę odbywa się zgodnie z przepisami ustawy, podejmować czynności kontrolne na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli celno-skarbowej lub kontroli granicznej.

Art. 21. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób dokonywania potwierdzenia przywozu do kraju oraz wywozu za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych,

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 70 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379), która weszła w życie z dniem 1 marca 2017 r.

2) wzory zgłoszenia przywozu do kraju oraz wywozu za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych

– mając na uwadze zapewnienie informacji o wywozie za granicę i przywozie do kraju wartości dewizowych oraz krajowych środków płatniczych na potrzeby współpracy z organami informacji finansowej, określonej w odrębnych przepisach.

Rozdział 6

(uchylony)

Rozdział 7

Obowiązek związany z przekazami pieniężnymi za granicę oraz rozliczeniami w kraju w obrocie dewizowym

Art. 25. 1. Rezydenci i nierezydenci są obowiązani dokonywać przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju związanych z obrotem dewizowym za pośrednictwem:

- 1) uprawnionych banków lub
- 2)⁵⁾ instytucji płatniczych oraz instytucji pieniądza elektronicznego uprawnionych do świadczenia usług płatniczych, a w przypadku dokonywania rozliczeń w kraju również biur usług płatniczych

– jeżeli kwota przekazu lub rozliczenia przekracza równowartość 15 000 euro.

2.⁶⁾ Obowiązek dokonywania rozliczeń zgodnie z ust. 1 nie dotyczy przypadków, w których stroną rozliczenia jest uprawniony bank, krajowa instytucja płatnicza, oddział unijnej instytucji płatniczej, krajowa instytucja pieniądza elektronicznego lub oddział unijnej instytucji pieniądza elektronicznego.

Art. 26. (uchylony)

Art. 27. (uchylony)

Art. 28. (uchylony)

Art. 29. (uchylony)

Rozdział 8

Obowiązki dotyczące przekazywania danych oraz przechowywania dokumentów związanych z obrotem dewizowym oraz działalnością kantorową

Art. 30. 1. Rezydenci dokonujący obrotu dewizowego oraz przedsiębiorcy wykonujący działalność kantorową są obowiązani przekazywać Narodowemu Bankowi Polskiemu dane w zakresie niezbędnym do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

1a. Dane, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w postaci elektronicznej z wykorzystaniem odpowiednich certyfikatów wydanych przez Narodowy Bank Polski lub innych form uwierzytelnienia stosowanych przez Narodowy Bank Polski, z zastrzeżeniem ust. 1b.

1b. Rezydenci będący osobami fizycznymi mogą przekazywać dane, o których mowa w ust. 1, również w formie dokumentu papierowego według ustalonego wzoru.

1c. Przekazanie danych w sposób niezgodny z wymogami wskazanymi w ust. 1a lub 1b jest równoznaczne z nieprzekazaniem tych danych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do banków, oddziałów banków zagranicznych oraz oddziałów instytucji kredytowych.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i terminy wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, oraz wysokość kwot, których przekroczenie powoduje powstanie tego obowiązku, mając na uwadze zapewnienie danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 15 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 15 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 31.⁷⁾ Narodowy Bank Polski jest obowiązany do przestrzegania tajemnicy w zakresie danych jednostkowych uzyskanych od banków i rezydentów, w wykonaniu obowiązków określonych w art. 30 ust. 1, na zasadach określonych w art. 23 ust. 5–7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2013 r. poz. 908 i 1036, z 2015 r. poz. 855 i 1513 oraz z 2016 r. poz. 996 i 1997).

Art. 32. Rezydenci, na żądanie uprawnionego banku, obowiązane do przekazywania, na podstawie odrębnych przepisów, danych w zakresie niezbędnym do sporządzenia przez Narodowy Bank Polski bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, są obowiązani udzielać temu bankowi informacji o dokonywanym za jego pośrednictwem obrocie dewizowym, w szczególności dotyczących przeznaczenia środków pieniężnych będących przedmiotem takiego obrotu.

Art. 32a.⁸⁾ Przedsiębiorcy wykonujący działalność kantorową oraz rezydenci i nierezydenci dokonujący czynności obrotu dewizowego, które podlegają ograniczeniom lub obowiązkom określonym w ustawie, są obowiązani, na potrzeby kontroli wykonywanej przez naczelnika urzędu celno-skarbowego oraz kontroli wykonywanej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, przechowywać dokumenty związane z tą działalnością lub tymi czynnościami przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wykonywali działalność kantorową lub dokonali danej czynności obrotu dewizowego.

Rozdział 9

Kontrola wykonywana przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego

Art. 33. 1. Prezes Narodowego Banku Polskiego wykonuje kontrolę:

- 1) udzielonych indywidualnych zezwoleń dewizowych;
- 2) działalności kantorowej;
- 3) wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 30 ust. 1.
- 4) (uchylony)

2. Kontrola wykonywana w zakresie określonym w ust. 1 polega na sprawdzaniu, czy:

- 1) korzystanie z udzielonego zezwolenia dewizowego odbywa się zgodnie z jego warunkami;
- 2) przedsiębiorca wykonuje działalność kantorową zgodnie z warunkami określonymi w ustawie i przepisach szczególnych wydanych na jej podstawie;
- 3) obowiązek, o którym mowa w art. 30 ust. 1, jest wykonywany przez rezydentów oraz przedsiębiorców wykonujących działalność kantorową, oraz czy dane przekazywane w wykonaniu tego obowiązku są zgodne ze stanem faktycznym.
- 4) (uchylony)

Art. 33a. Do kontroli działalności kantorowej przedsiębiorcy, kontroli wykonywania przez przedsiębiorców obowiązku, o którym mowa w art. 30 ust. 1, oraz kontroli wykorzystania udzielonego przedsiębiorcy zezwolenia dewizowego, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 34. 1. Kontrolę, o której mowa w art. 33, przeprowadzają pracownicy Narodowego Banku Polskiego, zwani dalej „kontrolerami”, w siedzibie jednostki kontrolowanej albo w siedzibie kontrolowanego przedsiębiorcy lub siedzibie Narodowego Banku Polskiego, po okazaniu legitymacji służbowej i doręczeniu upoważnienia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w siedzibie Narodowego Banku Polskiego za zgodą kontrolowanego przedsiębiorcy, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

Art. 35. 1. Kierownik kontrolowanej jednostki jest obowiązany zapewnić kontrolerom warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a także dostęp do całej dokumentacji związanej z zakresem kontroli.

2. Na żądanie kontrolera przedstawiciele oraz pracownicy kontrolowanej jednostki są obowiązani udzielać ustnych i pisemnych wyjaśnień oraz sporządzać zestawienia i obliczenia, w zakresie przeprowadzanej kontroli.

3. Kontrolerzy, w związku z przeprowadzaniem kontroli w siedzibie jednostki kontrolowanej, mają prawo do:

- 1) wstępu do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki w obecności jej przedstawiciela;
- 2) poruszania się po terenie kontrolowanej jednostki bez obowiązku posiadania przepustki.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o statystyce publicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 855), która weszła w życie z dniem 23 lipca 2015 r.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 70 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

4. Kontrolerzy, w związku z przeprowadzaniem kontroli w jednostce kontrolowanej, nie mogą być poddani rewizji osobistej.

Art. 36. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontroler przedstawia w sporządzonym przez siebie:

- 1) protokół, jeżeli kontrola została przeprowadzona w siedzibie jednostki kontrolowanej, lub
- 2) sprawozdaniu, jeżeli kontrola została przeprowadzona w siedzibie Narodowego Banku Polskiego.

Art. 36a. Kontrolerzy informują kierownika kontrolowanej jednostki o istotnych nieprawidłowościach stwierdzonych w toku kontroli, wskazując na potrzebę niezwłocznego podjęcia działań w celu ich usunięcia.

Art. 36b. Protokół i sprawozdanie, o których mowa w art. 36, powinny:

- 1) zawierać zwięzły opis wyników kontroli;
- 2) wskazywać przepisy prawne oraz warunki zawarte w zezwoleniu dewizowym, które zostały naruszone;
- 3) stanowić podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych i zaleceń.

Art. 36c. Protokół i sprawozdanie powinny ponadto zawierać:

- 1) nazwę kontrolowanej jednostki w pełnym brzmieniu oraz adres jej siedziby;
- 2) imię i nazwisko oraz stanowisko osoby udzielającej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz datę wystawienia upoważnienia;
- 3) imię i nazwisko kontrolera lub kontrolerów;
- 4) określenie zakresu kontroli;
- 5) określenie okresu objętego kontrolą oraz datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 6) listę osób udzielających wyjaśnień w trakcie kontroli;
- 7) określenie dokumentów, na podstawie których przeprowadzono kontrolę;
- 8) wykaz załączników stanowiących część składową sprawozdania lub protokołu;
- 9) adnotację o przekazaniu kierownikowi kontrolowanej jednostki jednego egzemplarza protokołu albo sprawozdania;
- 10) pouczenie o prawie i trybie składania przez kontrolowaną jednostkę zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole lub sprawozdaniu;
- 11) imiona i nazwiska członków organu zarządzającego kontrolowaną jednostką, w przypadku osób prawnych.

Art. 37. 1. Protokół, o którym mowa w art. 36 pkt 1, sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany kontrolowanej jednostce.

2. Protokół kontroli podpisują kontroler i przedstawiciel kontrolowanej jednostki.

3. Odmowa podpisania protokołu przez przedstawiciela kontrolowanej jednostki nie stanowi przeszkody do przekazania jej podpisanego przez kontrolera protokołu.

4. Przedstawiciel kontrolowanej jednostki może, w terminie 14 dni od otrzymania protokołu, zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia co do zawartych w nim ustaleń.

5. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4, w całości lub części, kontroler przekazuje na piśmie swoje stanowisko kontrolowanej jednostce.

Art. 38. 1. Sprawozdanie, o którym mowa w art. 36 pkt 2, sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany kontrolowanej jednostce.

2. Sprawozdanie z kontroli podpisuje kontroler.

3. W zakresie zgłaszania zastrzeżeń przez kontrolowaną jednostkę do ustaleń sprawozdania oraz zajmowania stanowiska wobec tych zastrzeżeń przez kontrolującego stosuje się przepisy art. 37 ust. 4 i 5.

Art. 39. (uchylony)

Art. 40. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości, Prezes Narodowego Banku Polskiego przekazuje kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.

2. Zalecenia pokontrolne powinny zawierać:

- 1) zwięzły opis wyników kontroli, ze wskazaniem naruszonych przepisów prawa;
- 2) wnioski wynikające z ustaleń kontroli, zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości;
- 3) zobowiązanie jednostki kontrolowanej do powiadomienia o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Art. 40a. (uchylony)

Art. 40b. Kierownik kontrolowanej jednostki jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, poinformować w formie pisemnej jednostkę organizacyjną Narodowego Banku Polskiego, wykonującą kontrolę, o działaniach podjętych w celu wykonania zaleceń pokontrolnych.

Art. 40c. W przypadku stwierdzenia w toku kontroli rażącego naruszenia:

- 1) przepisów prawa lub warunków udzielonego zezwolenia dewizowego, kontrolerzy występują do Prezesa Narodowego Banku Polskiego albo dyrektora jednostki organizacyjnej Narodowego Banku Polskiego, który wydał zezwolenie dewizowe, o jego uchylenie;
- 2) warunków wykonywania działalności kantorowej kontrolerzy występują do Prezesa Narodowego Banku Polskiego o wydanie decyzji o zakazie jej wykonywania.

Art. 41. W razie powstania w toku kontroli uzasadnionego podejrzenia popełnienia wykroczenia lub przestępstwa przez kontrolowaną jednostkę lub inny podmiot, Prezes Narodowego Banku Polskiego powiadamia o tym właściwy organ zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 42. (uchylony)

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 43. (pominięty)

Art. 44. (pominięty)

Art. 45. (pominięty)

Art. 46. (pominięty)

Art. 47. (pominięty)

Art. 48. (pominięty)

Art. 49. (pominięty)

Art. 50. (pominięty)

Art. 51. (pominięty)

Art. 52. (pominięty)

Art. 53. (pominięty)

Art. 54. (pominięty)

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 55. 1. Postępowanie w sprawach dewizowych wszczęte i niezakończony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczy się według jej przepisów.

2. Pozostają w mocy zezwolenia dewizowe udzielone na podstawie dotychczasowej ustawy, w zakresie, w jakim są wymagane zgodnie z niniejszą ustawą.

Art. 56. (pominięty)

Art. 57. 1. Banki oraz oddziały banków zagranicznych uprawnione, na mocy przepisów dotychczasowych, do pośredniczenia w przyjmowaniu i dokonywaniu płatności oraz dokonywaniu transferu krajowych i zagranicznych środków płatniczych w obrocie dewizowym stają się bankami uprawnionymi do wykonywania czynności bankowej w zakresie pośrednictwa w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

2. Banki oraz oddziały banków zagranicznych uprawnione, na mocy przepisów dotychczasowych, do kupna i sprzedaży wartości dewizowych stają się bankami uprawnionymi do wykonywania czynności bankowej w tym zakresie, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Banki, o których mowa w ust. 1 i 2, są obowiązane, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, rozszerzyć określony w statucie przedmiot działania o czynności bankowe określone w art. 5 ust. 2 pkt 7 i 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, pod rygorem utraty dotychczasowych uprawnień w tym zakresie.

4. Oddziały banków zagranicznych, o których mowa w ust. 1 i 2, są obowiązane, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wystąpić z wnioskiem o rozszerzenie określonego w zezwoleniu na ich utworzenie przedmiotu działania o czynności bankowe określone w art. 5 ust. 2 pkt 7 i 10 ustawy wymienionej w ust. 3, pod rygorem utraty dotychczasowych uprawnień w tym zakresie.

Art. 58. 1. Podmioty uprawnione, na podstawie dotychczasowych przepisów, do prowadzenia działalności kantorowej prowadzą taką działalność, w dotychczasowym zakresie, na warunkach określonych w niniejszej ustawie i przepisach wydanych na jej podstawie.

2. Z dniem 30 czerwca 2004 r. wygasają wydane przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego innym niż banki osobom prawnym oraz podmiotom niebędącym osobami prawnymi upoważnienia na dokonywanie skupu i sprzedaży walut obcych i dewiz.

3. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w ust. 2, mogą do dnia określonego w tym przepisie przekształcić taką działalność w działalność kantorową poprzez uzyskanie zezwolenia na jej prowadzenie.

Art. 59. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o:

- 1) osobach krajowych w rozumieniu prawa dewizowego lub przepisów prawa dewizowego, należy przez to rozumieć rezydentów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1;
- 2) osobach zagranicznych w rozumieniu prawa dewizowego lub przepisów prawa dewizowego, należy przez to rozumieć nierezydentów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2.

Art. 60. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o ustawie z dnia 2 grudnia 1994 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. poz. 703, z 1995 r. poz. 641, z 1996 r. poz. 496 oraz z 1997 r. poz. 449) lub ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. poz. 1063, z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 1099 oraz z 2002 r. poz. 676), należy przez to rozumieć niniejszą ustawę.

Art. 61. Traci moc ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. poz. 1063, z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 1099 oraz z 2002 r. poz. 676).

Art. 62. Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej traci moc art. 10:

- 1) ust. 2 – w zakresie, w jakim dotyczy art. 10 ust. 1 pkt 2;
- 2) ust. 3 – w zakresie, w jakim dotyczy art. 10 ust. 1 pkt 4.

Art. 63. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2002 r.